

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Απριλίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1199

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. οικ. 13348

Όροι παροχής υλικών συνθηκών υποδοχής υπό το πρόγραμμα «ESTIA II» για τη στέγαση αιτούντων διεθνή προστασία.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ -
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το π.δ. 4/2020 (Α' 4) «Σύσταση Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου».

2. Το π.δ. 6/2020 (Α' 5) «Διορισμός Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού».

3. Το π.δ. 9/2020 (Α' 10) «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Μετανάστευσης και Ασύλου».

4. Το π.δ. 18/2020 (Α' 34) «Μετονομασία και σύσταση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου».

5. Το άρθρο 114 του ν. 4636/2019 (Α' 169) «Περί Διεθνούς Προστασίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 111 του ν. 4674/2020 (Α' 53).

6. Το άρθρο 24 Α του ν. 4540/2018 (Α' 91) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση L 180/96/29.6.2013) και άλλες διατάξεις - Τροποποίηση του ν. 4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταρικής μετάθεσης - Τροποποίηση διαδικασιών ασύλου και άλλες διατάξεις», όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4587/2018 (Α' 218) και ισχύει.

7. Τον ν. 4375/2016 (Α' 51) «Οργάνωση και Λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου "σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιτύπωση)" (L 180/29.6.2013) διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις», ως ισχύει.

8. Τον ν. 412/1947 (Α' 218) «Περί κυρώσεως Συμβάσεως περί προνομίων και ασυλίων των Ηνωμένων Εθνών».

9. Το άρθρο 23 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

10. Την αριθμ. πρωτ. 47/2019 (Β' 3100) κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη».

11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και το ν. 4624/2019 (Α' 137) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις».

12. Την αριθμ. (2020)1409112 - 06/03/2020 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται η χρηματοδότηση του προγράμματος «ESTIA II: rental accommodation scheme for asylum seekers» σύμφωνα με την αίτηση χρηματοδότησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και της ΥΑ/ΟΗΕ (αριθμ. HOME/2019/AMIF/AG/EMAS/0099).

12. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου η οποία θα καλυφθεί μέσω έκτακτων πόρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού (εισήγηση ΓΔΔΟΥ αριθμ. 3203/01.04.2020), αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Α. «Πρόγραμμα» είναι το «ESTIA II: Στεγαστικό πρόγραμμα για αιτούντες διεθνή προστασία» («ESTIA II: rental accommodation scheme for asylum seekers»), το οποίο στοχεύει στην παροχή ασφαλούς στέγασης και συνοδευτικών της στέγασης υπηρεσιών σε αιτούντες διεθνή προστασία, ανάλογα με τις ανάγκες τους και με γνώμονα την ολοκληρωμένη παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής κατά την έννοια του ενωσιακού δικαίου.

Β. «Φορείς υλοποίησης» είναι οι φορείς που παρέχουν στέγαση και συνοδευτικές υπηρεσίες στους ωφελούμενους και συμβάλλονται είτε με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες, είτε με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου για την υλοποίηση του προγράμματος.

Γ. «Παροχές υπό το πρόγραμμα» ή «παροχές» είναι η στέγαση σε ιδιωτικές κατοικίες, διαμερίσματα και λοιπά κτίρια που διατίθενται ή μισθώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος καθώς και οι συνοδευτικές, υποστηρικτικές της στέγασης αυτής υπηρεσίες, όπως εξειδικεύονται στην παρούσα.

Δ. «Ωφελούμενοι του προγράμματος» είναι ενήλικες αιτούντες διεθνή προστασία (συμπεριλαμβανομένων και τυχόν ανήλικων μελών της οικογένειάς τους) κατά το άρθρο 2, περ. γ' της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ, λαμβανομένης υπόψη της διαθέσιμης δυναμικότητας του προγράμματος και με προτεραιότητα τα ευάλωτα πρόσωπα, κατά τα άρθρα 58 και 41 περίπτωση στ' του ίδιου νόμου.

Ε. «Αρμόδια αρχή υποδοχής» είναι η Διεύθυνση Προστασίας Αιτούντων Άσυλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, η οποία και επιβλέπει την τήρηση των όρων της παρούσας κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Άρθρο 2 Σκοπός

Σκοπός της παρούσας είναι η ρύθμιση των προϋποθέσεων για την εισαγωγή, τη διακοπή και τον τερματισμό των παροχών υπό το πρόγραμμα «ESTIA II: Στεγαστικό πρόγραμμα για αιτούντες διεθνή προστασία», καθώς και των προϋποθέσεων παράτασης αυτών σε ειδικές κατηγορίες δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 3 Όροι εισαγωγής και παραμονής στο πρόγραμμα

1. Για την εισαγωγή του στο πρόγραμμα, ο ωφελούμενος παραπέμπεται κατά περίπτωση στην αρμόδια αρχή υποδοχής ή στην ΥΑ/ΟΗΕ από τους κάτωθι φορείς (φορείς παραπομπής):

α. Φορείς του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, εφόσον κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους διαπιστώνουν την ανάγκη στέγασης και τις ειδικές ανάγκες υποδοχής, όπως, ιδίως, η Υπηρεσία Ασύλου, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, οι Ο.Τ.Α. και οι φορείς τους, τα Νοσοκομεία και άλλες δομές υγειονομικής περίθαλψης, η Ελληνική Αστυνομία.

β. Διεθνείς οργανισμοί, που έχουν έδρα, παράρτημα ή αντιπροσωπεία στην Ελλάδα.

γ. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως φιλανθρωπικά σωματεία, κοινωνωφελή ιδρύματα, αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αναγνωρισμένοι με ειδική νομοθετική ρύθμιση φορείς, παραρτήματα διεθνών οργανώσεων, υπό τον όρο της εγγραφής στο οικείο Μητρώο βάσει των άρθρων 31 ν. 4375/2016 και 191 ν. 4662/2020, ως ισχύουν.

2. Η εισαγωγή και η παραμονή στο πρόγραμμα τίθεται υπό τον όρο ότι ο ωφελούμενος:

α. Είναι αυτοεξυπηρετούμενος ή διαθέτει κατάλληλο υποστηρικτικό περιβάλλον ή φροντιστή.

β. Δεν επιδεικνύει συμπεριφορά που να θέτει σε κίνδυνο την προσωπική ασφάλεια του ίδιου, άλλων ωφελούμενων ή μελών του προσωπικού.

γ. Δεν κάνει χρήση παράνομων και εξαρτησιογόνων ουσιών.

3. Για την εκτίμηση της ευαλωτότητας και των ως άνω όρων, η αρμόδια αρχή υποδοχής δύναται να ζητά γνώματευση από ιατρούς Δημόσιων Νοσοκομείων και Θεραπευτηρίων ή Δημόσιων Δομών Ψυχικής Υγείας ή άλλους ειδικώς συμβεβλημένους με το Ελληνικό Δημόσιο ιατρούς. Σε περιπτώσεις σοβαρών ψυχικών διαταραχών, η αρμόδια αρχή υποδοχής δύναται να ζητά κατά τα ανωτέρω ψυχιατρική γνώματευση αναφορικά με το αν ο ωφελούμενος χρήζει νοσηλείας ή φιλοξενίας σε στεγαστική δομή ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης ή δύναται να υποστηρίξει ασφαλή αυτόνομη διαβίωση ή και συμβίωση και υπό ποιές προϋποθέσεις.

4. Ειδικά για τους αιτούντες διεθνή προστασία που κατά την ενηλικίωσή τους διαμένουν σε κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων ή θέσεις προσωρινής φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, για την ένταξή τους στο πρόγραμμα λαμβάνεται υπόψη η ευαλωτότητά τους ή η συνέχιση παρακολούθησης σπουδών σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας ή επαγγελματικής, τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, στις οποίες έχουν εγγραφεί.

5. Αν ωφελούμενος αρνηθεί συγκεκριμένη θέση στέγασης, αναζητείται νέα θέση, μόνο εφόσον για την άρνηση στοιχειοθετούνται ειδικοί λόγοι προστασίας. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ωφελούμενος δεν στεγάζεται υπό το πρόγραμμα και νέο αίτημα γίνεται δεκτό μόνο αν στοιχειοθετείται σοβαρή μεταβολή της κατάστασής του.

6. Άρνηση του φορέα υλοποίησης να στεγάσει ωφελούμενο είναι έγγραφη και αιτιολογημένη. Η άρνηση γίνεται δεκτή από την αρμόδια αρχή υποδοχής εφόσον προβάλλονται λόγοι σχετικοί με τη δυναμικότητα, την αντιστοίχιση του ωφελούμενου σε κατάλληλη θέση ή την αδυναμία παροχής υπηρεσιών διερμηνείας.

7. Οι φορείς υλοποίησης διασφαλίζουν την ενυπόγραφη αποδοχή των όρων διαμονής εκ μέρους των ωφελούμενων ως προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στο πρόγραμμα.

8. Πριν να στεγαστούν και κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στο πρόγραμμα, οι ωφελούμενοι λαμβάνουν, σε γλώσσα που κατανοούν, από τους φορείς υλοποίησης ενημέρωση σχετικά με:

α. Τους όρους παροχής της θέσης στέγασης και τις συνέπειες της άρνησής της.

β. Τις συνθήκες στέγασης και τις συνοδευτικές αυτής υπηρεσίες.

γ. Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κατά τη διαμονή τους.

δ. Την προβλεπόμενη διάρκεια παραμονής τους υπό το πρόγραμμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4636/2019 και της παρούσας.

9. Κατά την τοποθέτηση και κατά τη διάρκεια της διαμονής, διασφαλίζεται για τους ωφελούμενους:

α. Ο σεβασμός της αρχής της ίσης μεταχείρισης, η διαβίωση με όρους αξιοπρέπειας, ασφάλειας, προστασίας της σωματικής και ψυχικής υγείας, η προστασία του ιδιωτικού βίου και των προσωπικών δεδομένων.

β. Η διατήρηση της ενότητας της οικογένειας και η διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού.

γ. Η ύπαρξη διαδικασιών αντιστοίχισης σε κατάλληλες θέσεις.

δ. Η ύπαρξη μηχανισμών για την πρόληψη και αντιμετώπιση συγκρούσεων και περιστατικών βίας συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής, σεξουαλικής, έμφυλης και ενδοοικογενειακής.

ε. Η ενεργή συμμετοχή των ωφελούμενων σε ζητήματα ασφάλειας και προστασίας τους.

στ. Η διευκόλυνση της επικοινωνίας με συγγενείς, δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, μη κυβερνητικές οργανώσεις.

ζ. Η ύπαρξη μηχανισμού υποβολής παραπόνων.

η. Η τήρηση του κώδικα συμπεριφοράς και εμπιστευτικότητας του φορέα υλοποίησης και της Υ.Α./ΟΗΕ.

10. Σε όλη τη διάρκεια της στέγασής τους οι ωφελούμενοι του προγράμματος υποχρεούνται να συνεργάζονται με τους φορείς υλοποίησης του προγράμματος για το σχεδιασμό εξατομικευμένου σχεδίου ένταξης τους και για τη διεκπεραίωση των οικείων διοικητικών διαδικασιών, όπως, ιδίως, η εγγραφή στο Φορολογικό Μητρώο και στο Μητρώο Κοινωνικής Ασφάλισης, το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού και η εγγραφή σε οργανισμούς προώθησης της απασχόλησης ή κοινωνικής προστασίας.

Άρθρο 4

Διακοπή παροχών

Για τον περιορισμό, τη διακοπή ή την τυχόν ανανέωση της παροχής μερικών ή όλων των υλικών συνθηκών υποδοχής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 4636/2019, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 5

Τερματισμός παροχών

1. Οι παροχές του προγράμματος τερματίζονται αυτοδίκαια σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4636/2019, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει: (α) από την έκδοση της απόφασης αναγνώρισης παροχής καθεστώτος διεθνούς ή επικουρικής προστασίας ή (β) από την έκδοση τελεσίδικης απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας. Οι ωφελούμενοι υποχρεούνται να αποχωρήσουν από

τις θέσεις στέγασης εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση σε αυτούς των παραπάνω αποφάσεων.

2. Για την προστασία της οικογενειακής ενότητας, οι προθεσμίες της παραγράφου 1 εκκινούν από την έκδοση απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας για όλα τα μέλη της οικογένειας.

3. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης, κατισχύουν της παρούσης ειδικές διατάξεις περί κράτησης, όπου ισχύουν.

4. Αν ο ωφελούμενος παραιτηθεί ρητά από την αίτηση διεθνούς προστασίας, οι παροχές τερματίζονται άμεσα από την άσκηση της παραίτησης.

5. Οι Φορείς Υλοποίησης υποχρεούνται στην πιστή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και οφείλουν να γνωστοποιούν άμεσα στην αρμόδια Αρχή Υποδοχής οποιαδήποτε παραβίαση της παρούσας.

Άρθρο 6

Παράταση παροχών

1. Οι παροχές υπό το πρόγραμμα παρατείνονται για διάστημα δύο (2) μηνών από την επίδοση της απόφασης αναγνώρισης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, κατά το άρθρο 82 ν. 4636/2019, σε οικογένειες, μέλος των οποίων αντιμετωπίζει πολύ σοβαρούς λόγους υγείας, οι οποίοι καθιστούν απολύτως αναγκαία τη μη αλλαγή περιβάλλοντος λόγω κινδύνου ζωής.

2. Για τις ωφελούμενες σε προχωρημένη ή επαπειλούμενη εγκυμοσύνη και σε κατάσταση λοχείας, και για τα μέλη της οικογένειάς τους, οι παροχές του προγράμματος τερματίζονται κατά τη συμπλήρωση δύο (2) μηνών από τον τοκετό.

3. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας που κατά την ενηλικίωση τους: α) διαμένουν σε κέντρα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων ή β) διαμένουν σε θέσεις προσωρινής φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων, και συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι ευαλωτότητας ή συνεχίσης παρακολούθησης σπουδών σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας ή επαγγελματικής, τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, στις οποίες έχουν εγγραφεί, δύναται να παρατέμπονται σε θέση στέγασης του προγράμματος για διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία τοποθέτησής τους.

4. Για την παράταση διαμονής ωφελούμενων των παραγράφων 1-3 απαιτείται προηγούμενη απόφαση της Αρμόδιας Αρχής Υποδοχής.

5. Με την παρέλευση των χρονικών διαστημάτων που προβλέπονται στις ως άνω παραγράφους, ο τερματισμός των παροχών επέρχεται αυτοδίκαια.

Άρθρο 7

Παράταση παραμονής ως μέτρο προφύλαξης από τον κορωνοϊό COVID-19,

Για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών λόγω της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19, η διαμονή σε θέσεις στέγασης των ωφελούμενων του προγράμματος, των οποίων οι παροχές τερματίζονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 5 της παρούσας, παρατείνεται έως την 31-05-2020.

Άρθρο 8

Παροχή οικονομικού βοηθήματος

Με την επιφύλαξη του άρθρου 7 της παρούσας, η παροχή του οικονομικού βοηθήματος του άρθρου 3 της απόφασης αριθμ. οικ. 6382/19 (Β' 853), τερματίζεται σύμφωνα με τους όρους και τις προθεσμίες του άρθρου 5 της παρούσας. Η παροχή του παραπάνω οικονομικού βοηθήματος στους ωφελούμενους παρατείνεται και εξακολουθεί να καταβάλλεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 6 της παρούσας. Ως αρμόδια αρχή υποδοχής νοείται η Διεύθυνση Προστασίας Αιτούντων Άσυλο και ως Υπεύθυνος του Προγράμματος παροχής οικονομικού βοηθήματος, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Άρθρο 9

Μεταβατικές διατάξεις

Με την επιφύλαξη του άρθρου 7 της παρούσας, η παροχή της στέγασης ή και του οικονομικού βοηθήματος στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΣΤΙΑ» της Υ.Α./Ο.Η.Ε, όπως υλοποιήθηκε πριν και μετά τη ρύθμισή του με την απόφαση αριθμ. οικ. 6382/19 (Β' 853), τερματίζεται αυτοδίκαια για τους ωφελούμενους που κατά τη δημοσίευση της παρούσας στεγάζονται ή/και λαμβάνουν οικονομι-

κό βοήθημα για χρονικό διάστημα, μεγαλύτερο των έξι μηνών από την επίδοση της απόφασης αναγνώρισής τους. Εξαιρούνται οι ωφελούμενες σε προχωρημένη ή επαπειλούμενη εγκυμοσύνη και σε κατάσταση λοχείας ως τη συμπλήρωση δύο μηνών από τον τοκετό, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους.

Άρθρο 10

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων της παρούσας εκκινεί από τη δημοσίευσή της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Απριλίου 2020

Οι Υπουργοί

Υφυπουργός

Ανάπτυξης και Επενδύσεων Ανάπτυξης και Επενδύσεων

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ